

BISERICA și ȘCOLA.

Fóia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunii

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Sinodul eparchial aradan.

(Continuare și fine.)

c) Protopresbiteratul Tinței.

Irina Pogana soția lui Petru Vessa din Sititelec a cumpărat ornate bisericesci pe séma bisericii din O.-Gepiș în preț de 120 fl.

Michail Klein arêndator de regale din Gurbediu au dăruit pe séma scólei nóstre de acolo un clopóțel și au făcut strêșinile de tinichea la școlă în preț de 74 fl.

Vasile Marganau cu soția sa Elena Cotrou împreună cu vêduva Floarea Marganau din Tulca au cumpărat două prapore în preț de 40 fl.

d) Protopresbiteratul Beliului.

Credincioșii din comuna Banesci prin colectare au cumpărat un ornat bisericesc în preț de 65 fl.

Ioan Leucuța a lui Indrei din Coroiu a cumpărat un ornat bisericesc pe séma bisericii de acolo în preț de 50 fl.

Credinciosul Nicolae Ciucea gornic din Făgădău a cumpărat un rënd de ornate bisericesci în preț de 60 fl.

Episcopatul latin din Oradea-mare a dăruit lemne pentru edificarea grânariului bisericesc din Ucuriș în preț de 58 fl.

Ilustra Dómnă Carol Nadányi născută Iolan Szepessy proprietăresă în F.-Giriș a donat pentru cele de lipsă în școlă nóstră de acolo 20 fl.

e) Protopresbiteratul Beiușului.

Mai mulți credincioși din Câmpeni a cumpărat o evangeliă în preț de 20 fl.

Dómnă protopopésă Floarea Moga de Damșa din Răbăgani pentru înfrumșetarea iconostasului dela biserica de acolo a spesat din al său și a dăruit 113 fl. 70 cr.

f) Protopresbiteratul Vașcoului.

În Beiuș pe séma bisericii au dăruit dómna Antonia Simai o măsărită prețioasă pe altariu, asemenea

dómna Maria Cosma născută Papp o altă măsărită și un acoperemânt de catifea pe analog.

Credinciosul Nicolae Popa epítrop în Băița precum și credincioșele Maria și Flórea Burca au dăruit bisericii de acolo câte un prapore.

Credinciosul Ioan Pantea și soția din Verzarii de sus au dăruit o evangeliă și un liturgier.

În Petrósa Ión Beldica un liturgier și un epitrachir, érá Elisaveta Gavra născută Horgia și Maria Boldica un stichar și o psaltire bogată.

În Criscior Anișca Bogdan și Florea Bălaș, un prapore negru și un stichar alb.

În Vașcău Maria Dancu născută Mihailoviciu un epitrachir, stihar și trei măsărite în preț de 25 fl., érá domnii advocați Paul Papp și Dr. Gavriil Cosma din Beiuș au conferit óre-care sume pentru încălțăminte și cărți la pruncii sêraci dela școlă din Vașcău.

În comuna Sêud mai mulți poporeni au cumpărat două prapore și un stihar în preț de 36 fl.

S'a mai făcut în districtul acestui Consistor și în alte comune bisericești diferite dăruiri benevole mai mici din care se constată, că simțământul de religiozitate și pietate față de biserică și școlă este viu în inimile poporenilor nostri.

Cu referință la ivirea și lățirea sectei nazarene între credinciosii nostri la propunerea comisiei bisericești, Sinodul aviséză consistórele a erua cauzele ivirii și lățirii acestei secte, pe basa cărora apoi se iae dispozițiunile necesare pentru sanarea rêului.

Sedinta IX.

S'a ținut la 14/26 April 1895. la órele 4 p. m. Președinte Prea Sântia Sa Domnul Episcop diéesan Ioan Mețian. — Notar: Ioan Lenger.

La propunerea comisiei bisericesci Sinodul ia la cunoștință, că Consistoriul eparchial din Arad a întervenit la comitele suprem al comitatutului Timiș cerênd satisfacere pentru ținuta și procedura regretabilă observată de protopretorele Recașului Alexan-

dru Ioanovici, și că din partea numitului comite suprem a și urmat răspuns și promisiunea, că va lua dispozițiunile de lipsă în contra numitului protopretore.

Cu privire la propunerea făcută de deputatul Emanuil Ungurian, de a să decreta înființarea câte unui fond stolar în fiecare parohie — Sinodul a luat următorul conclud: Sinodul transpune această cauză Consistoriului din Arad și Oradea-mare, cu înviațiunea, ca să studieze această cauză și să raporteze la proxima sesiune sinodală.

Să pune la ordinea zilei raportul comisiunii epitropesci, carea prin raportorul ei Dr. Ioan Suciuc propune și Sinodul ia la cunoștință inventariul prezentat de Consistoriu despre starea averii mobilă și imobilă a eparchiei cu finea anului 1894, precum și inventariul despre starea averii mobile și imobile a mănăstirii Hodoș-Bodrog cu finea aceluiaș an. În legătură cu acesta Sinodul ia la cunoștință comunicatul Consistoriului din Arad, că mănăstirea Hodoș-Bodrog a donat pe sama fondului pentru un gimnaziu gr. or. rom. diecesan înființând aici în Arad suma de 5125 fl.

Cu privire la cererea adresată de Consistoriul archidiecesan din Sibiu, ca eparchia noastră să concurgă cu vre-un ajutor pentru școlile medii din Brașov, Sinodul avisează Consistoriul a studia această cauză și a să informa până la proxima sesiune sinodală.

Cu privire la cererea gimnaziului din Brad de a-i să erta datoria de 2218 fl. 76 cr. dimpreună cu interesele restante, comisiunea propune și Sinodul decide a să erta gimnaziului din Brad interesele restante după suma de 2218 fl. 76 cr.

Cu privire la rugarea Consistoriului din Oradea-mare de a să dispune deplinirea postului de catichet permanent pentru tinerimea noastră, care cercetează școlile din Beiuș și a să pune în bugetul anului curent suma de 800 fl. — Sinodul dispune deplinirea acelu post încă cu începutul anului școl. 1895/96.

Cu privire la cererea comunei bisericesci din Arad de a-i să ceda aceea parte din casa diecesană de lângă biserica catedrală, carea este zidită pe locul comunei bisericericesci — Sinodul dispune a să restituie această cerere Consistoriului din Arad cu înviațiunea, ca să cerce a complana această cerere cu comuna bisericescă pe base equitabile.

Sedința X.

S'a ținut la 15/27 Aprilie la 10 ore a. m. Președinte Prea Sântia Sa Domnul Episcop diecesan Ioan Mețian. — Notar: Iosif Besan.

Cu privire la cestiunea înființării unei fabrici de lumini de ceară Sinodul restituie actul Consistoriului cu înviațiunea, ca să țină această cauză în evidență și când vor permite împrejurările să facă Sinodului propunere sau pentru înființarea unei fabrici de lu-

mini de ceară sau pentru darea în entreprisă a acestei afaceri.

Să ia la cunoștință cu aprobare rațiociniul fundațiunei Elena Ghiba-Birta carea la finea a. 1894. a fost de 58,864 fl. 45 cr.

Raportul comisiunii sinodale pentru scontrarea cassei să transpune Consistoriului din Arad cu înviațiunea: 1. a țină o controlă cât să pôte mai mare asupra calității victualelor ce să procură pe sama seminariului și alumneului. 2. Consistoriul să ia dispozițiuni pentru a coresponde vederilor comisiunii de scontrare. 3. Regulamentul special pentru prevederea agendelor senatului epitropesc să să facă și să să pună în aplicare fără întârziere. 4. Scadența capitalelor și intereselor din toate capitalele să fie ținută în evidență. 5. La acordarea împrumutului să să ceară totdeauna opinia fiscului consistorial.

După acesta să votează bugetul pentru Consistoriul din Arad pe a. 1895 și să absolutoriul Consistoriului din Arad pentru rațiociniile a. 1894.

Cu privire la raportul senatului epitropesc dela Consistoriul din Oradea-mare, Comisiunea epitropescă prin raportorul ei Constantin Lazar propune și Sinodul ia raportul Consistoriului în general la cunoștință. În special Sinodul ia la cunoștință din raportul Consistoriului, că afacerile avisate la competența senatului epitropesc dela Oradea-mare acel senat le-a rezolvit în 7 ședințe sub 212 n-ri. De asemenea, că Consistoriul a dispus să să inducă corect toate realitățile bisericesci în cartea funduară pe numele bisericilor respective, conform art. de lege XXIX. din 1886, și s'a dat tot odată înviațiunile trebuincioase și în privința elocării și investirii capitalelor bisericesci.

Cu privire la încasarea contribuțiilor eparchiali Sinodul dă Consistoriului înviațiunea, că deorece cu escepțiunea protopopiatului Orăđii-mari restanțele cu finea a. 1894 sunt cu mult mai mari decât în 1893. Consistoriul să îngrijască de încasarea acelor restanțe.

Rațiociniul Consistoriului din Oradea-mare pe a. 1894 cu percepțiuni în sumă de 10,432 fl. 24 cr. și eroğațiuni de 8765 fl. 65 cr. și cu o remanență de 1666 fl. 54 cr. să apróbă și Consistoriului i-să dă absolutoriul prelângă cautela îndatinată. Deosemena să votează bugetul pentru Consistoriul din Oradea-mare pe a. 1895.

Cu privire la remunerarea protopresbiterilor ca inspectori școlari pentru inspecțiunea școlilor să avisează Consistoriul din Arad a presenta un proiect detaiat la proxima sesiune sinodală.

Socóta fundațiunei Zaharia Mihoc pe 1894 cu percepțiuni de 4573 fl. 21 cr. eroğațiuni 160 fl. Restul 4413 fl. 21 cr. — Să ia spre șcire și să apróbă.

Socóta fundațiunei Oancea pe anul 1894, cu remanența din anul trecut 530 fl. 39 cr. interese pe

1894 : 26 fl. 82 cr. Suma 557 fl. 29 cr. — Să ia la cunoștință și să aprobă.

Socota fundațiunii Georgiu Lazar și a soției sale Hermina Papp cu remanența din a. tr. 1001 fl. 01 cr. interese pe a. 1894 : 1 fl. 24 cr. In total la finea a. 1894 : 1002 fl. 25 cr. — aprobându-se să ia spre șcire.

Sedința XI.

S'a ținut la 15/27 Aprile la 5 ore după amăzi. Președinte P. S. S. Dl. Episcop diecesan Ioan Meșian. Notariu : Dr. Traian Putici.

După autenticarea protocolului ședinței a șep-tea, deputatul Sever Bocșan interpelază presi-diu-l asupra împrejurării, că există funcționari diecesani, cari primesc salariu dela diecesă fără de a presta vre un serviciu. La această interpelare presi-diu-l promite a răspunde în procsima ședință.

Cu privire la propunerea deputatului Teodor Ceontea : ca sinodul încă în această sesiune să afe, și să suscepă în buget o cuotă corăspunșătoare, din carea să acopere restul salarelor învățătorești la tóte școlele, la cari dotațiunea nu ajunge minimul de 300 fl. v. a. — Sinodul decide : a-se încredința a-căstă afacere consistorielor din Arad și Oradea-mare, ca după putință să vină în ajutoriu școlelor din cestiune.

Cu privire la representațiunea Consistoriului din Oradea-mare substernută sinodului în cauza reactivării comisiunii esaminătoare pentru cualificarea candidaților de preoție de pre teritoriul acelu consistoriu, și cu privire la informațiunile cerute de Consistoriul metropolitan, și respective de congresul național-bisericesc asupra motivelor, pentru cari s'a introdus regulamentul votat de sinodul eparchial a-a-dan din anul 1887 sub Nrul protocolar 99, sinodul pre basa informațiunilor și motivelor substernute în această causă de consistoriul eparchial din Arad a luat următorul conclud : motivele substernute de Consistoriu pentru susținerea regulamentului sinodal din anul 1877 Nrul prot. 99, după care regula-ment toți clericii aparținători la jurisdicțiunea ambe-lor consistorie sunt a-se esamina prin comisiunea instituită la Consistoriul din Arad, — sinodul le accep-téză de ale sale ; restituie tóte actele Consistoriului eparchial din Arad cu inviațiunea, ca să cêră opi-niunea, respective observările Consistoriului din Ora-dea-mare asupra motivelor actuale ale sinodului, după această apoi convalutul întreg să-l substernă pré ve-nerabilului Consistoriu metropolitan.

Urméză raportul comisiunii petiționare, carea prin raportorul ei Iustin Ardelean propune, și sino-dul decide :

a) La rugarea parohiei Tinod sinodul încuviin-țéză a-se purta un tas în diecesă pentru ajutorarea acelei parohii.

b) Rugarea preotului Zacharia Pap din Diosig

pentru un ajutoriu, se transpune Consistoriului din Oradea-mare pentru rezolvire competentă.

c) Rugarea învățatoriului Petru Bulgea din Visma pentru un ajutoriu să transpune Consistoriului din Arad pentru aprețiare.

d) Rugarea comunei Ponóra de a-i-se da un ajutoriu de 200 fl. măcar chiar și ca împrumut la zidirea bisericii de acolo se transpune Consistoriului din Oradea-mare spre deosebită luare în conside-rațiune.

e) Rugarea preotului Gavril Lungu din Ponóra pentru descrierea restanței sale de 94 fl. din taxa seminarială să transpune Consistoriului din Arad spre rezolvire competentă.

f) Rugarea comunei bisericesci Várad-Velenceze pentru un ajutor la repararea bisericii d'acolo să transpune Consistoriului din Oradea-mare spre apre-țiare și luare în considerațiune.

g) Rugarea învățatoriului V. Sala din Vașcău pentru un ajutor anual de 150 fl. să transpune Consistoriului din Oradea-mare pentru rezolvire com-potentă.

h) Cererea comunei Băița, ca să se ridice aju-toriul dela 150 fl la 300 fl. să transpune Consis-toriului din Oradea-mare cu inviațiunea, ca să stu-dieze această causă și să facă o propunere meritorie proximalui sinod eparchial.

i) Rugarea preotului G. Dudulescu din Miersig de a-i să ierta suma de 100 fl. cu care datoresce la fondul preoțesc, să transpune Consistoriului din Oradea-mare pentru rezolvire.

k) Rugarea comunei Păușa pentru un ajutor la zidirea bisericii să transpune Consistoriului din Ora-dea-mare pentru luarea în considerațiune cu ocași-nea împărțirii ajutórelor.

l) Cererea preotului Atanasiu Suciu din Labașinț pentru un ajutor să transpune Consistoriului din Arad pentru rezolvire competentă.

Cu privire la raportul delegațiunii congresuale, despre starea afacerilor de despărțire ierarchică a Românilor de cătră Sêrbi în a. 1894 și despre cestia mănăstirilor sinodul ia acest raport la cunos-cință, ér încât pentru mănăstiri aviséză delegațiunea congresuală, ca datele culese să le prezenteze în un memoriu la locul competent, și pe basa acelora să ia dispozițiunile de lipsă pentru validitatea dreptu-rilor ce le are biserica noastră asupra mănăstirilor ce le are comune cu biserica sêrbescă ; ér spesele să le anticipeze ambele diecese interesate a Aradului și a Caransebeșului.

Cu privire la proiectul de statut pentru fondul preoției gr. or. din diecesa Aradului modificat cu votul adunării generale a fondului preoțesc din a. c. Sinodul decide, ca acel proiect să se predé ambelor Consistorie cu inviațiunea ca să-l censureze și apoi să substernă opiniunea proximalui Sinod eparchial.

Sedința XII.

S'a ținut în 16/28 Aprilie 1895 la orele 8 a. m. Președinte Prea Sântia Sa Domnul Episcop diecesan Ioan Mețian. Notar: Ioan Lenger.

După autenticarea protocolului ședinței a X. presidiul răspunde la interpelarea făcută de deputatul Sever Bocșan spunând, că între funcționarii diecesani este unul absolvat dela oficiul avut și însărcinat cu alt oficiu, și că cauza acestui funcționar este în curgere. Sinodul și interpelantele ia răspunsul la cunoștință.

Cu privire la deficitul ce se arată în bugetul anului curent Sinodul după dorința Prea Sântiei Sale avisază această cauză la comisia de scontrare cu audausul, că aceea să studieze întręga situațiune a averii diecesane disponibile pentru întâmpinarea speselor bugetare și pe basa sporirii venitelor de o parte, de altă parte pe basa posibilelor reduceri de spese să subșternă proximalui Sinod o propunere prin carea s'ar puté equilibra bugetul și s'ar delătura deficitul.

Cu privire la raportul prezentat de comisiunea organizătoare sinodală în cestiunea statutului pentru pensionarea funcționarilor consistoriali și a profesorilor sem. la propunerea deputatului Paul Rotar:

Sinodul avënd în vedere, că deputații s'au impuținat, și că desbaterea specială a acestui statut are o influință însemnată și asupra bugetului și cere o temeinică aprețiere amână desbaterea specială a statutului pentru pensionarea funcționarilor diecesani și a profesorilor seminariali până la proxima sesiune sinodală. Ér până atunci proiectul de statut proiectat de Consistor și revędut de comisia organizătoare a Sinodului să se tipărescă și împartă între deputați. Tot de-odată decide Sinodul, că dacă până la ridicarea la valórea de lege a acestui statut ar obveni vre-un caz de pensionare, această se se facă în modul de până acum.

Comisiunea bugetară cu privire la spesele sesiunii presente a acestui sinod prin raportorul ei Georgiu Popovici constată, că spesele pentru deputații sinodali din districtul Consistoriului din Arad fac suma de 1292 fl. 95 cr. ér pentru cei din districtul dela Oradea-mare 483 fl. 40 cr. La olaltă suma de 1776 fl. 35 cr. Acastă sumă Sinodul o votéză și o asemnáză la cassă pentru solvire.

După acęsta Prea Sântia Sa luând cuvęntul anunță că Sinodul ș-a terminat agendele și mulțămind mai întâi Atotputernicului Dumneșeu, care ne-a ajutat a ne implini și de astă-dată o mare datorință, cătră sânta maica noastră biserică, ér după aceea mulțameșce Domnilor deputați pentru interesul manifestat față de cauzele noastre bisericęști, cum și pentru bunăvoința arętată și la acęstă ocașiune, și dechiară sesiunea ordinară a anului curent de încheiată.

După primirea cu mulțămită a acestor cuvinte

a Prea Sântiei Sale și după esclamári vii de „Sę trăiască Prea Sântia Sa“ în numele Sinodului mulțameșce Prea Sântiei Sale deputatul Dr. Ioan Suciú, atât pentru înțelepta conducere a acestei sesiuni sinodale, cât și în genere pentru zelul și activitatea neobosită desvoltată de Prea Sântia Sa în timpul archiepiscopiei de 20 de ani a eparchiei Aradului.

Predicá

la Înălțarea Domnului nostru Isus Christos.

„Domnul Isus, după-ce a grăit cu învățaceii sei, s'a înălțat la ceriu și șade de-a drępta lui Dumneșeu“. Marcu 16,19.

Iubișilor Ascultători!

Sântul evangelist Marcu ne enaréză în evangelia sa, unde vorbesce despre înălțarea lui Isus la ceriu, mai întâiu imputarea ce o face El învățaceilor pentru necredința și împetrirea inimei lor, fiind că n'au cređut acelora, cari le vestiră că au vędut învierea lui cea mărită. Apoi le demandă de a merge în tóta lumea și a predica evangelia la tótă făptura. Apoi se spune cum se înalță Domnul dinaintea lor la ceriu și se duce în sinul Părintelui seu ceresc, ér apostolii au rēmas uitându-se la o privesce atât de măreță.

Sântii apostoli „s'au întors“ la Ierusalim cu bucuriă mare și erau totdeauna în biserică lăudând și binecuvęntând pre Dumneșeu“ ev. Luca c. 24 v. 52—53.

Ah de ar produce și în noi asemenea îndemn, asemenea bucurie șiuă de astădi, în carea s'a prémărit Isus Christos Domnul nostru întru împărăția ceriului — de a drępta Tatălui! Ah de ne-am întorce și noi cu bucurie mare la biserică, la legea, la poruncile, la calea Domnului, pre carea ușor am ajunge-o și am intra și noi pre porțile ceriului, care ni s'au deschis astădi, prin care am redobândi dreptul de cetățeni în raiul ceresc, în care am primit prin iubirea lui Isus Christos mai mult decât ne-a răpit puterea diavolului. Fiul lui Dșeu ne-a făcut dimpreună moștenitori ai împărăției sale. Diavolul a atras asupra noastră mânia cea dręptă a-lui Dșeu, dar Isus Christos, s'a făcut mijlocitoriul nostru la Tatăl seu și la Tatăl nostru, la Dșeul seu și Dșeul nostru. Drept aceea I. A. se luăm în șocotință mai de aprópe astădi la sərbarea înălțării Domnului nostru la ceriu că pe Domnul nostru Isus Christos îl avem:

a) ca pe mijlocitoriul nostru cel puternic și credincios carele e gata în tótă vremea a ne ajuta în calea noastră cătră ceriu;

b) ca pre respălțitoriul cel pré îndurat, cu darurile sale cele bagate ce le revarsă asupra ostenelelor și lucrurilor noastre.

I.

„Eu sunt calea, adevęrul și vięta“ șise Isus cătră învățaceii sei — nimenea nu póte veni la Tatăl decât prin mine (Ioan 14, 6) ca-și când ar fi voit a șice: pe aceea cale trebuie se mergeți carea v'am arętat eu prin

exemplele mele; mie trebuie să-mi credeți ca adevărului celui vecinic, toate câte v-am învățat pre voi; de mine trebuie să-ve țineți, ca de viața darului, decât voiți a ajunge la viața de veci.

Așa este. Până când vom umbla și noi pe calea arătată nouă prin faptă și cuvânt de dumnezeescul conducător, nu vom rătați, ci vom ajunge la adevărata fericire vremelnică și vecinică. Cu câți spini nu e preserată cu câte greutateți nu e împreunată această cale? Câte prăpastii primejdioase nu ne amenință pre dinsa? Cât de greu ne pare nouă, — adevărat firei noastre stricate — a împlini d. e. și numai următorul sfat al Mântuitorului nostru: „De voiesce cineva se vină după mine, se-se lăpede de sine și se-și ia crucea sa și se-mi urmeze.“ (Mat. 16. 24).

Cine e în stare — îmi veți dice — a purta o luptă neîntreruptă cu sine însuși pentru de a înfrâna patimele sale, sau chiar de a-și pune stavilă pornirilor celor păcătoase?

O mărturisesc și eu I. A. ca decât am fi avisați noi numai la puterile noastre, am trebui — se ne pierdem curajul și să cădem — îmbrâncindu-ne sub sarcina cea grea a vieții. Dar credința creștină ne strigă: Mângăeți-vă, căci pre cât este de ostenitoare călătoria voastră, pre atât de puternic este rașimul ce-l aveți în Domnul, care veghează peste pașii noștri, purtând grije ca se nu cădeți; îndreptați-vă numai cătră dînsul privirile voștre și vă încredințați cu totul nemărginitei lui bunătăți. — Așa ne strigă nouă credința creștină. Acesta mângăere a lasat'o de moștenire Mântuitorul învățăceilor săi, mai nainte de a-să înalța la ceriu: „Mi s'a dat totă puterea în ceriu și pre pământ: drept aceea mergeți și învățați toate popoarele, învățându-le se păzescă toate câte v'am poruncit vouă.“ (Mat. 28, 18—20.) Și ca se nu-i înfrice un mandat atât de greu, adauge de loc: „Și étă eu sum cu voi în toate zilele până la capătul vécului.“ Ce a și voit a dice prin acestea Mântuitorul nostru? Étă ce: De și eu mă voi despărți de voi cu trupul, și voi nu me veți vedé cu ochii vostri aci pre pământ, dar Dumneșeirea mea, cu care umplu ceriul și pământul nici odată nu se va despărți de voi. Acesta vă va ușora și lumina în îndoelele voștre, vă va întări în slăbiciuni, vă va scuti în primeșdie și vă va mângăia în necazurile și suferințele voștre: ba nici firea mea omenescă nu-și va întorce ochiul său pădător de cătră voi; căci abia voi fi ajuns întru împărăția părintelui meu: „și eu voi roga pre Tatăl meu și El va da alt Mângăitor, Duhul adevărului, pre care lumea nu-l pôte primi, fiind-că nu-l cunósce; ér voi îl veți cunósce, căci va locui cu voi. Și nu vă voi lăsa pre voi ci éráș voi veni la voi. (Ioan 14, 16—19). Și unde voi veni la voi? în lăcașul Tatălui meu prin sânta cuminecătura, unde mă veți afla în toate zilele vieții voștre ca pre un păstor credincios, și-mi veți puté spune lipsele voștre veți puté cerca ajutor contra dușmanilor sufletului voștru, ba le veți puté recrea pe acestea cu însuș trupul și sângele meu „fiind pururea cu voi până la capătul lumii.“

Ce ar puté fi pentru noi mai mângăitor, ce mai fericitor, decât acesta încredințare? „Voi fi cu voi pururea până la capătul lumii!“ Prigonescă-ne lumea, smințescă-ne și trupul nostru „decă Domnul e cu noi, cine va fi contra noastră?“ Cine ne va puté strica? Isus este acela, carele a învins pre toți dușmanii și cu Dînsul și prin Dînsul fi vom învinge și noi. Se nu ne pierdem deci curajul, ci când ne încunjură și ne atacă din toate părțile „duhul lumii“ acesteia, să strigăm din adêncul inimii noastre cu psalmistul: „Ridica-voi ochii la munți (ceriu) de unde va veni ajutoriul meu: ajutoriul meu dela Domnul cel ce a făcut ceriul și pământul.“

Domnul nu va lasă picioarele noastre se se împiedece, și deși s'ar păre a ne uita pre un timp ore-care pentru de a ne cerca credința noastră: totuș nu ne va uita pentru tot-de-una, ci va auzi suspinele noastre, ca odinióră ale s. apostoli și va demanda vînturilor și valurilor, și va urma linișce plăcută în inimile noastre cele neliniscite.

Ce nu face iubitorilor ostașul, care știe că se luptă sub stindardul unui conducător înțelept și virtuos? Il împaimântă ore bubuitul tunurilor? Il sparie sabia inimicului? Să pune la luptă, se aperlă pe viața și mórte. El destul pentru el că știe, că cunósce înțelepciunea și virtutea ducelui său. Acesta apoi il îndemnă a călca cu picior curajos pre toate primejdiele, a da piept cu toate greutatețile luptei: a se bate până la ultima picătură de sânge.

Vedem Iubiți Ascultători cât pôte o încredere și numai firéscă, ce o nutrește un om cătră altul! Și apoi ore se fie mai mică încrederea unui creștin în Domnul, carele a capetat dela Tatăl său totă puterea în ceriu și pre pământ, și carele ni-a promis ajutoriul seu contra dușmanului sufletului nostru într'un mod atât de sərbătoreșc? Să nu ne lăsăm învinși de greutatețile ce le întimpinăm pre calea virtuții, fiind sub conducerea Domnului oștirilor ceresci. Drept aceea să ne punem tot cugetul nostru, totă încrederea noastră în Dumneșeu, urmând în toate necazurile și durerile noastre exemplul lui Isus și strigând cu fericitul Iov: „Știu eu că Mântuitorul meu viețuesce și încă în zilele cele mai de pre urmă mă voi scula din pământ, și în carnea acesta voi vedé pre Dumneșeul meu.“ (19, 25).

Șciind că Mântuitorul nostru e pururea cu noi și pentru noi; prin urmare fie cât de mare slăbiciunea noastră, fie cât de numeroși dușmanii sufletului nostru, dacă vom fi lipsiți de ură, de viețuire desfrănată, de lăcomie fără de sațiu după avere și de îngânfare, de impetrierea inimii față de cei lipsiți, atunci sperând și încredințându-ne Mântuitorului nostru, El ne va ajuta; dar se nu încetăm a suspina până nu ne va auzi, se nu încetăm a bate la ușe până nu ne va deschide, căci: „credincios rămâne Dumneșeu și nu se pôte nega pe sine.“ (II. Tim. 11, 13). „Și cuvintele Domnului cuvinte curate sunt.“ (Psl. 12, 6). Aceste încredințări dumneșești luându-le în socotință mai de aprópe ore e cu putință, ca să ne mai indoim că Isus Christos, carele astăzi s'a înălțat la ceriu a mers acolo de unde a

venit pentru ca se ne fie mijlocitoriul nostru cel puternic și credincios la Tatăl său?

Pre lângă acestea cu cât trebuie se fie mai mare mângăerea noastră știind, că Isus s'a înălțat la ceriu, nu numai ca să se întrepună pentru noi la Părintele său, ci tot odată ca la timpul său să ne resplătescă ostenelele și lucrurile noastre ca un stăpân pré drept și mult îndurat — despre ce în partea a :

II.

Precum a promis Isus Christos învățăcelilor săi înainte de înălțarea sa la ceriu, ajutoriul seu cel puternic: tocmăi așa îi mângăie și cu resplata ce îi așteptă în ceriu după învingerea cea grea și obositoare a necazurilor lumii acesteia. „Amin, Amin, ȳic vouă, că voi veți plânge și vă veți tângui ér lumea se va bucura; și voi vă veți întrista, dar întristarea vóstră vă va aduce bucuria“ (Ioan 16, 20). „Și érá vă voi vedé, și se va bucura inima vóstră, și nime nu va puté lua bucuria vóstră dela voi“ (Ioan 16, 22). Căci eu vă gătesc voué împărăție, precum mi-a gătit mie Tatăl meu, ca se mâncați și să beți la masa mea și se ședeți pre scaune, judecând cele douăspredece sămânții ale lui Israil (Luca 22, 29).

Ah masă strălucită, ale cărei desfătări limba omenescă nu le pôte rosti, ale căreia plăceri inima omului nu le pôte cuprinde, ci care le simțesc numai acele suflete, cari scăpând din tina pământului, privesc față în față pre Dumneđeu, care li-a pregătit! Ah cât de neînsemnate trebuie se ne pară nouă necazurile, suferințele și durerile lumii acesteia în asemănare cu acele bunuri neperitoare!

Voi s-șilor apostoli, cari ați urmat învățătoriului vostru celui credincios întru mărirea ceriului, spuneți-ne cel puțin voi, cu cât întrece răsplata vóstră de care vă bucurați acuma, fericirea vóstră, suferințele și torturile ce le-ați suferit aici, păzind ȳisele Domnului în întregă lor curățenie! Lumea va amărit ȳilele vieții vóstre, dar acuma viețuiți pentru tot-dauna împreună cu Isus Christos „măncând și bënd la masa Domnului;“ duhurile vóstre saltă în aceea cetate mărétă a lui Dumneđeu în acel locaș strălucit al ceriului, unde se desfată Domnul oștirilor cu aleșii săi. Voi vedeți sub piciorole vóstre stelele scilpitore și sórele cel strălucitor cu planetele sale, ér deasupra vóstră pre Fiul lui Dumneđeu ședënd plin de mărire și putere de-a drépta Tatălui — împărtaşind și revărsând preste toți cetățenii ceriului bucuriile gătite lor dela întemeerea lumii, despre care s. ap. Pavel n'a potut ȳice alt ceva decât că „nici un ochiu n'a vęđut, nici o ureche n'a auđit și la nici o inimă n'a străbătut, ceea ce a pregătit Dumneđeu celor ce-l iubesc pre ȳinsul“ (1 Cor. 11, 9). Étă cu ce resplată ne așteptă și pre noi Domnul nostru Isus Christos acela unde s'a suit astăđi decă „vom fi fără prihană în cale și vom umbla în legea Domnului și vom cerca poruncile lui și-l vom căuta cu totă inima“ (Ps. 118, 1, 2).

Este mare mângăere și fericire a posede pentru tot-dauna pre Dumneđeu iubirei vecinice, acel isvor neșecaver a totă fericirea!

Și acum Iubiți Ascultători după cele până aci auđite vă întreb: că ce ne mai pôte ținé legați de acest pământ, când scim, că ne așteptă o fericire atât de mărétă în ceriu? Ce suferințe, ce cruce, ce torture ar puté să ne mai împiedece de pe calea virtuții și a evlaviei, pe carea putem ajunge la o mărire atât de strălucită?

Isus ne-a premers înainte cu patruđeci și trei de ȳile, cu stégul crucei ca un învingătoriu al patimilor din lumea acésta; ér astăđi ne învăță cum se cucerim ceriul, deci se-i urmăm pe calea crucei, ca așa odiniórá se fim demni ai urma și pre calea mărirei cătră ceriu.

Vedem și conóșcem cum ni se pôte deschide ceriul, decă vom priveghia continuu, adecă: când nu vom slăbi în luptă și întru împlinirea faptelor bune, neincetând nici o ȳi de a nu face ceva bine, căci numai atunci vom puté grăi cu ap. Pavel: „cele din apoi uitându-le, ér la cele din nainte întinđendu-mé.“ Ni se deschide ceriul cu credința tare și neclătită în Domnul „că și sfinții cu credința au dobândit făgăduințele“ ca mijlocitóre darului Domnului nostru Isus Christos, carele s'a înălțat de pe pământ la ceriu făgăduindu-ne deschiderea ușilor împărăteșci, ȳicënd „de aci nainte veți vedé ceriul deschis“ (Ioan 1 51).

Deși ni se pare aspră calea, deși sunt numéroși dușmanii fericirii sufletelor noastre și firea noastră e destul de slăbănógă: cu tóte acestea se nu pierdem curagiul, ci mai bine se strigăm cu s. Iov: „șcim noi că încă viețueșce Mântuitoriul nostru“, carele nu numai că ne va sprigini, ca un conducător credincios puternic și révnitor fără păreche după sufletele noastre, chiar și decă am cădę ér ne va rădica, decumva ne vom reintórcé și-l vom cerca cu inima înfrântă și smerită.

Din cele ȳise și amintite v'ați putut convinge că Mântuitoriul nostru Isus Christos este nu numai spriginitoriul nostru aci pre pământ, ci și mijlocitoriul și răsplătitoriul nostru în ceriu, unde s'a înălțat astăđi și șade de-a drépta lui Dđeu, ca să ne gătescă și nouă acolo locuințe. Cu cât vor fi mai mari necazurile și suferințele, cari ni-le trimite aci pre pământ de a cerca credința noastră, cu atăta se fim mai gata de a-le răbda, după cum ne-a învățat: cu atăta vom puté nădăjdui în loc mai strălucit întru împărăția ceriului. Acéstă credință, acéstă nădejde se fie plantată în inima noastră! Acésta se fie prin urmare și mângăierea noastră și numai atunci vom puté păși și a ne susține cu mână tare și cu braț înalt în tóte necazurile și suferințele acéstei calătorii grele până când ne va afla demni a ne ȳice — cel ce s'a născut precum însuși a cugetat: cel ce a pătimit cu trupul Dđeu omul: cel ce a înviat din morți călcând mórtea; cel ce s'a înălțat astăđi întru mărire plinind tóte, și cel ce ni-a trimis pre dumneđeescul D'uh — că: „Eu cunosc oile mele și oile mele mă cunosc pre mine.“ Amin.

Ucurisiu, Maiu 1895.

Aureliu Moțu.

D I V E R S E.

* *In cestiunea despărțirii ierarhice de către Sârbi.* În 27 Aprilie a. c. s'au întronit în Virșeț o subcomisiune a delegațiunii congresuale române compuse din Prea Sântitul Episcop al Caransebeșului Nicolae Popea și domnii Iosif Gal și Vincențiu Babeș; ér din partea ierarhiei sârbești Prea Sântitul Domn Episcop al Verșețului Nectarie Dimitrievici și d-nii Dr. Polit și Dr. Nedelcovici și a staverit punctele și condițiunile prin cari credincioșii din comunele mestecate pre viitor s'ar puté incorpora ierarhiilor naționale fără proces. Credem, că invoiala făcută cu această ocaziune se va aproba din ambele părți și astfelu cauza despărțirii ierarhice credincioșilor din comunele mixte se va puté finaliza.

* *Himen.* D-nul Iustin Popa teol. abs. ș'a încredințat de viitorea soție pe d-șora Valeria Popovici din Otlaca. — Felicitările năstre!

† *Necrolog.* Simeon Anciu, oficial la tribunalul reg. în Arad și soția Elena născ. Petroviciu ca părinți, Filimon și Alesandru ca frați, Leontie Pai ca unchiu, așa și în numele tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților, cu inima frântă de cea mai adăncă durere, anunțăm încetarea din viață a mult iubitei și în veci neuitatei năstre fice, respective soră, nepotă, și consăngină Veturia, carea după grele și îndelungate suferințe, și-a dat blândul și nobilul său suflet în mânăle Creștorului la 8¹/₄ oare séră la 29 Aprilie (11) Maiu) c. în al 20-lea an al etății sale. Rămășițele pământesti a-le scumpei năstre decedate s'au așeșat spre odichna eternă după ritul sfintei biserici gr. or. române în 1/13 Maiu c. în Arad. Fie-i țărina ușoră și memoria eternă!

† *Necrolog.* Cu inimă înfrântă de durere aduc la cunoscința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că iubitul meu cumnat Aurel Oprea, după un îndelungat și greu morb, împărtășit fiind cu ss. sacramele a răposat în Domnul la 28 Aprilie st. v., în etate de 28 de ani, ér rămășițele pământesti s'au depus spre odichnă eternă Duminecă în 30 Aprilie v. Stefan Stan, preot.

† *Necrolog.* Confratele nostru George Chereșș preot în O Hodiș a fost greu cercat de sôrte răpindu-i cruda môrte pe fica Aurelia-Veturia, Marți în săptămâna luminată în etate de 1 an și 3 luni. — În veci amințirea ei.

* *Mulțămită publică!* Fostul meu învățator domnul Stefan Tulvan cunoscând starea părinților mei, dela a căroră atârână și a mea, mă surprinde cu o sumă de 12 fl. și 43 cr. v. a. colectați dela următorii Prea On. D-ni: T. Filip prot, și Grigoriu Daraban 1 fl.; I. Medra, S. Domocoș teol. abs., A. F. not., S. Tulvan, C. Marușca câte 50 cr.: I. Bere 40 cr.; F. Antonescu, F. Simoc câte 30 cr.; G. Iacob, Morarescu E., P. Petru Cr. Iacob, M. Jacob, G. Bocsa, Stef. Luca, Vesselény, F., G. Blaga, A. Igna, V. Bulzan, A. Bulzan, I. Sărăcuțiu, P. Țipău, Teod. Papp preot, G. Molnár, G. Pál, I. Mudura, Slós L., Szűcs Gy. fiecare câte 20 cr.; M. Iacob, A. Iacob, Róth El., V. Iacob, M. Popoviciu, P. Iacob, Hász M., A. Blașiu, P. Blașiu, I. Botive, P. Vlaicu,

D. Porumb, I. Crainic, I. Câmpian, V. Lungu, T. Tonțiu, P. Juran, Vetnberger A., G. Bica, P. Chirila, N. N., P. Manea, T. Iacob, Nagy Imre, P. Ivan câte 10 cr. Aduc deci și pe această cale atât iubutului meu învățator care în totdeuna s'a cușetat la binele meu, cât și Pré Stim. D-ni contribuenți cea mai ferbinte mulțămită. D-șeu se le răsplătescă însutit cu bine și fericire această dărnicie a lor. Arad, la 14 Apriliu. Georgiu Paul, prep. curs. ultim.

* *Câteva prețuri din secolul al IV-lea.* În anul, 301 pe timpul împăratului roman Dioclețian, un fașan mijlociu se vindea șocotind, după bani de-ai năștri, cu 80 fl.; o găscă grasă cu 61 fl.; prețul obicinuit al unui font de carne de vită era 3 fl. 30 cr., de cerb și căprioră 3 fl., de porc 5 fl. Un font de unt se plătia cu 3 fl. 30 cr., ér de brânză cu 2 fl. 30 cr. O mierță (ferdelă) de ovés se vindea cu 9 fl. 30 cr., o mierță de bob séu piper 19 fl., ér de linte 32 fl. O portocală se plătia cu 8 fl. Pe lângă astfel de prețuri colosale, nu e mirare, decă prânșurile luculice costau sume atât de uriașe. Muncitorii de ți și măeștrii și-au trăit atunci epoca lor de aur. Țiua de lucru a unui zidar se plătia cu 18 fl. ér a unui zugrav cu 22 fl. Instructorii, cari de-alt-mintrelea toți erau sclavi, decă învășau pe cineva numai a serie și ceti, primiau un salar lunar de 17 fl.; decă propuneau aritmetica primiau 23 fl., ér decă propuneau limba latină și greacă primiau 64 fl. la lună. Plinius amintesece, că Maurus Scaurus plătia unui sclav cu numele Daphnes, care scia multe limbi, 56,500 fl. la an. Instructorul de odinioră al lui Cicero, renumitul actor Roscius, avea un venit anual de 40.000 fl.

* *Monumentul Diaconovici-Loga,* unul din contimpuranii lui Cichindeal, se va ridica în cimiterul din Caransebeș, unde dănsul este înmormăntat. În privința asta, „Fóia diecesană“ scrie, că d-l referent consistorial Ión Ionaș și d-l architect Adrian Diaconovici, constatând locul unde este mormăntul lui Const. Diaconovici-Loga, au și concreșut definitiv esecutarea lucrărilor de pietrărie și sculptură firmei Ión Bibel. Monumentul de marmoră albă, înalt de ceva preste 3 metri și lat la basă de 1.70 m. se va înălța pe o ridicătură și se va presenta fórte satisfăcător, căci și locul este ca ales spre acest scop. Acesta se află nu departe de intrarea în cimitir, la stânga drumului principal, ce duce dela pórtă spre biserică, în oblongul unde sunt înmormăntați răposaii membri ai familiei Mihaiu, cu care Constantin Diaconovici-Loga era înrudit. Până în August esecutarea monumentului se va termina, și apoi desvelirea se va întempla cu ocaziunea jubileului de esistență de 25 ani ai reuniunii învășatorilor gr. or. români din diecesa Caransebeșului.

* „Victoria“ institut de credit și economii, societate pe acții. Sediul: Arad, casa proprie, calea Archiducelui Iosif Nr. 2. (vis-à-vis de casa orașului) — Întemeiat la 1887. — Capital de acții: fl. 300.000; Fond de rezervă: fl. 70.000. — Primeșce depuneri spre fructificare, după cari solvesce 5% interese fără privire la terminul de abdicere. Darea de venit după

interese încă o solveșce institutul separat. După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere. Depuneri se pot face și redica și prin postă și se efeptuesc momentan după sosirea comandai. — Direcțiunea institutului.

Convocare.

Reuniunea învățătorilor gr. or. rom. din despărțământul tractului Chișineu își va ține adunarea ordinară primă de estimp la 31 Maiu st. n. a. c. în Curticiu la școla D-lui conmembru Florian Ciora, la care, precum toți membrii acestei reuniuni cercuali, așa și toți iubitorii de progresul învățământului poporal, cu stimă sunt invitați.

Bichiș, 5/17 Maiu 1895.

Florian Popovici,
președintele reuniunii.

Concurs.

Pentru deplinirea parochiei vacante de a III. clasă **Baldovini** și filia **Valea-mare**, protopresbiteratul Halmagiului se escrie concurs cu termin de alegere **18/30 Maiu c.**

Doritorii de a ocupa această parochie sunt avisați: recursele provădute cu toate documintele prescrie, adresate comitetului parochial până la **16/28 Maiu c.** ale trimite protopresbiterului Ioan Groza în Halmagiu.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **IOAN GROZA**, m. p. protopresbiter.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clasa III-a din suburbiul **Arad-Gaiu**, se escrie concurs cu termin de alegere pe **4/16 Iunie a. c.**

Emolumintele vor fi: stolele usuate, și birul una măsura grâu dela fie-care casă, adecă 160 măsuri tot dela atâtea case. — Locuitorii fără casă vor solvi după usul de până aci în preț de bir fie-care păreche de omeni 50 cr.

Recurenții se pot presenta într'o Duminecă sau sârbătore la sta biserică pentru a-și arêta desteritatea în ritualele bisericesci până cu opt zile înainte de alegere; și tot până la acest termin se-și asternă recursele ajustate cu documintele recerute, adresate — comitetului parochial din Arad-Gaiu — la protopresbiterul tractual **Moise Bocșan**, în Arad.

Dat din ședința comitetului parochial din Arad-Gaiu, ținută la 25. Aprilie v. 1895.

Comitetul parochial.

Conțeles cu protopopul tractual: **MOISE BOCSANU**, m. p.

Pentru deplinirea postului preoțesc-învățătoresc din **Lăpușnic**, se escrie concurs cu termin de alegere pe **14/26 Mai c.**

Emolumintele sunt: a) dela postul preoțesc: una sesiune pământ în venit anual de 256 fl. v. a. Un intravilan 10 fl., birul câte una spane cucuruz de fie-care casă 57 fl., venitele stolari 77 fl., la olaltă: 400 fl. v. a. b) dela postul învățătoresc: în bani 100 fl., patru jugere pământ 20 fl., conferință 5 fl., scripturistică 5 fl., șase orgii lemne aduse în curtea școlei, și grădină de legumi.

Recurenții pe lângă prescriesele pentru chiamarea preoțescă, vor avea a documenta și cualificațiunea rece-

rută pentru cea învățătorescă, ér recursele lor ajustate cuviincios le vor subscrerne Reverendissimului Domn administrator protopresbiteral **Lucian Șiepețianu** în Kiszetó, având dênșii a se presenta în vr'o Duminecă ori sârbătore în biserică locală spre a-și arêta desteritatea în tipie și cântare.

Lăpușnic, 18/30 Aprilie 1895.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **LUCIAN ȘIEPETIANU**, m. p. adm. protopresbiteral și inspect. cerc. de școle.

Pentru vacanta parochiă de clasa III. din **Nadăș** în protopresbiteratul Butenilor prin acesta se escrie concurs cu termin de alegere la **23 Maiu c. st. v.** adecă a treia zi de Rusalii.

Venitele parochiei sunt: ună sesiă de pământ arătoria și fênaț, bir dela 200 căși, un intravilan și stolele usuate.

Recurenții în restimpul concursului se vor presenta vre odată în biserică și-și vor arêta desteritatea în orătoria ori cântare.

Nadăș, din ședința comitetului parochial ținută în 6/18 Aprilie 1895.

Pascu Popoviciu, m. p.
notariu.

Ioan Popoviciu, m. p.
președinte.

În conțelegere cu mine: **C. GURBANU**, m. p. protopop.

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Pe baza conclusului aprobătoriu al Ven. Consistoriu dto 28 Februaru a. c. Nr. 1150 se escrie de nou concurs de licitațiune minuendă pentru edificarea de nou a bisericei gr. or. rom. din **Sarcea-rom.**, protopresbiteratul B.-Comloș, comitatul Torontal, sub aceste condițiuni:

Prețul esclămării este 6571 fl 08 cr.

Comuna bisericescă, dă numai cărămida arsă trebuinciosă.

Licitanții au a depune înaintea licitațiunei, carea se va ține în Sarcea-rom., la **4/16 Maiu la 10 ore a. m.** vadiul de 10% din prețul esclămării.

Planul, specificarea precum și alte condițiuni, se pot vedé la oficiul parochial gr. or. rom. în Sarcea. Sarcea-română, la 17/29 Aprilie 1895.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **PAUL MIULESCU**, m. p. protopresbiter.

Comitetul parochial pe baza conclusului aprobătoriu al Ven. Consistoriu dto 22 Martie a. c. Nr. 1981 escrie concurs de licitațiune minuendă pentru edificarea de nou a școlei gr. or. române confesionale din **Checheș**, protopresbiteratul Belințiu comitatul Timișiu, sub următoarele condițiuni:

Prețul esclămării este 1500 fl. v. a.

Comuna bisericescă dă numai cărătura materialului.

Licitanții au se depună înaintea licitațiunei, carea se va ținea la **7/19 Mai c.** în Checheș la **10 ore a. m.** vadiul de 10% din prețul esclămării.

Planul specificarea, precum și alte condițiuni, se pot vedea la oficiul parochial gr. or. rom. în Checheș.

Checheș, 18/30 Aprilie 1895.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **LUCIAN ȘIEPETIANU**, m. p. adm. protopop.